

Život jako „vykonávání“

K životu nutně náleží úsilí, činnorodá aktivita, vykonávání nejrůznějších činností; a v tom smyslu se musíme tázat po zdroji této aktivity, který nemůžeme spatřovat nikde ve vnějším světě, v okolí, tj. okolo žijícího subjektu, ale jenom v něm samém. Ale k životu stejně tak náleží jistá orientace v prostředí, v onom vnějším světě, kterým je subjekt obklopen, a tedy jistá, byť někdy rezervovaná akceptace toho, co je „dáno“ a co přichází „zvenčí“. Ovšem tato orientovanost, založená na přijetí jež předpokládá jednak vnímavost, jednak schopnost reakce), je jistě výsledkem jistého úsilí, tedy aktivity subjektu; není to nikdy pouhý následek, rezultát vnějších okolností. Všude v tom tedy hraje rozhodující úlohu pramen či zdroj, který je s to nastartovat určitý typ dění, jež by bez něho nebylo možné a k němuž by bez něho nikdy nemohlo dojít, kdyby tu byly k dispozici jen „již dané“ skutečnosti, které nutně pomíjejí, přecházejí (anebo to jsou jen setrvačnosti). Docela zvláštní okolností je skutečnost, že pokud je život a vůbec „bytí“ jen a jen výkonem, pak ten, „kdo“ jej vykonává, musí být buď sám živý (a tedy živý ještě před jakýmkoli výkonem žití), anebo musí být schopen vykonávat život (žití, bytí) jakožto neživý (či snad nejsoucí?). Zdá se, že právě to by mohlo být považováno za dostatečný důvod, proč musíme předpokládat, že subjekt není jsoucno (není jen jsoucno a není ani především jsoucno, i když je také jsoucnem).

(Písek, 090813-1.)